

ELLENS VAL: VÄGSKÄLET

ELVIRA BERG

ELLENS
VAL

Vägskalet

Lovereads

Tidigare titlar i serien Ellens val:

Det nya livet, 1

Kärleken, 2

Lockelsen, 3

Friheten, 4

Möten i skymningen, 5

Förbjuden längtan, 6

Hemligheten, 7

Sommarnätter, 8

Följande verk citeras i boken:

s. 5 *Drömmens uppfyllelse* av Lucy Maud Montgomery.

Övers. Karin Lidfors Jensen.

s. 138 *En berättelse om två städer* av Charles Dickens.

Övers. Lily Åhlund.

s. 239 *Anne på Grönkulla* av Lucy Maud Montgomery.

Övers. Karin Lidfors Jensen.

Lovereads, Bokförlaget Forum, Box 3159, 103 63 Stockholm

www.forum.se

Ett imprint inom Bokförlaget Forum

Första tryckningen

Copyright © Helena Dahlgren 2024

Baserad på ett koncept utvecklat av

Helena Dahlgren & Zara Waldebäck

Omslagsdesign: Emma Graves

Omslagsbilder: Trevillion Images, Dreamstime,

iStock och Wikimedia (Holger Ellgard)

Tryckt hos: ScandBook, EU, 2024

978-91-89589-68-1

Hösten 1918

*Nu får du böta för att du har blivit stor, Paul.
Sagolandet har du lämnat bakom dig.*

Lucy Maud Montgomery

1

Ellen Steen promenerade längs den prydligt krattade grusgången som snart, några bestämda kliv bort bara, skulle ta henne fram till Storlidens herrgård där Ingeborg väntade på henne. När hade hon varit här sist? Inte på ett par månader åtminstone. Sensommaren hade rusat förbi i en dimma av soliga, glada dagar och envisa barnförkylningar. Och så det där andra, nya, som hon inte förmådde sätta ord på, för ord skulle göra det verkligt. Oundkomligt.

Ingeborg hade i sin tur varit upptagen med bröllopsförberedelser, den stundande flytten från vita villan och arbetet på sjukhuset, så det hade inte blivit någon augustiutflykt till Storliden för familjen Steen, trots att hon och väninnan ofta talade om det.

”När Anton och jag gifter oss blir Storliden mitt hem på riktigt. Det är hög tid att jag börjar agera därefter”, hade Ingeborg sagt om Ljungsalas förnämsta gods, som i och med giftermålet med Anton Sporre skulle bli hennes nya hemvist. Ellen hade förstått precis vad hon menade. Det hände fortfarande att hon tänkte på bondgården i Småland där hon vuxit upp som ”hemma”, fastän hon och Carl hade sitt eget hem nu. En egen *familj*, rättade hon sig själv. Ett eget liv. Men

familjeband var underligt slitstarka. På ett sätt skulle Ellen alltid höra hemma på gården, bland kor, grisar och snälla gamla Blenda i spiltan; på leriga fält som övergick i mörk barrskog. Ibland tänkte hon att en liten bit av henne själv hade blivit kvar där.

Typiskt dig att fastna i grubblerier, Ellen. Och idag av alla dagar, när Ingeborg ska gifta sig.

Ja, hurså? svarade hon sig själv i tanken, så som hon gjort ända sedan hon var en liten drömsk flickunge. *Det är ju sådan jag är, och vid det här laget är det för sent att ändra på sig. Dessutom VILL jag inte ändra på mig,* tillade hon sturskt och sträckte på ryggen.

Ändå måste hon, i alla fall just den här gången, ge sin stränga inre röst rätt. Hon var redan en aning sen – vigseln skulle börja om två timmar, och Ingeborg hade bett henne hjälpa till med klänningen, även om Ellen anade att det snarare handlade om att lugna bröllopsnerverna än att agera påkläderska.

Med en lätt skakning på det rågblonda huvudet sköt hon tankarna åt sidan och vände blicken mot herrgårdens granna huvudbyggnad som bredde ut sig framför henne. Fast hon varit här många gånger kände hon sig alltid liten när hon stod framför herrgården, obetydlig som en myra. Hon undrade om Ingeborg också kände sig så. Förmodligen inte – hon var dotter till en välbärgad träpatron från Sundsvall och hade vuxit upp på en herrgård som bara var aningen mer blygsam än denna. Men för Ellen hade Storliden alltså samma imponerande, lätt avskräckande effekt som den hade haft första gången hon var här. Det var som om själva byggnaden

prövade henne, sträckte upp sig och betraktade henne med skarp, dömande blick. Fick hon bli insläppt? Dög hon? Hon bestämde sig för att hon gjorde det.

Förra gången Ellen besökte herrgården hade det varit skir försommar: de allra sista, tynande äppelblommorna hade fallit från träden som kantade allén. Nu dignade de i stället av frukt, och det var inte den enda påminnelsen om att hösten var i antågande. Det låg som en viskning över de mogna sädesfälten som saktmodigt vajade på åkrarna, anades i himlens djupblå nyans, i trädens allt mer envetna sus och höstanemonernas tåliga blomsterprakt. Solen lyste visserligen, spred sitt milda sken över åkrar, grässlänter och stadens kullerstengator, men när Ellen rättade till sjalen som hon slängt runt axlarna alldeles innan hon gick hemifrån märkte hon att dess strålar inte värmdes lika gott som de gjort för bara några veckor sedan.

Något hade skiftat, smugit sig på likt en oinbjuden gäst.

Det var den 1 september 1918, och idag skulle Ingeborg och Anton äntligen få varandra. Kloka, vackra, sprudlande Ingeborg som kämpat så hårt de senaste åren – för sitt kall som läkare och för kärleken! Ett tag hade Ellen tvivlat på om Ingeborg verkligen skulle få det lyckliga slut med Anton som väninnan drömde om. Det slut hon förtjänade. Ellen var glad över att hon hade haft fel. Om de senaste åren lärt henne något så var det att kärleken övervann allt. Men hon visste också att livet inte blev perfekt bara för att det innehöll kärlek. Där skulle alltid finnas skavanker, stök och oro – över vardagen, framtiden och kriget som fortsatte med oförminskad kraft ute i världen. Men så länge man var älskad och själv fick älska

gick det att stilla oron, vika ihop den och trycka ner i små pyrdliga lådor att ignorera efter bästa förmåga.

I Ellens inre fanns en hel rad sådana lådor, staplade på varandra – somliga stora och skrymmande, andra små och lätta att glömma bort. Men det fanns en som hon aktade sig noga för att öppna. Faktum var att hon inte ens ville veta av att den fanns. Och just nu vägde den tyngre än allt.

Han mår bra, tänkte hon samtidigt som hon ökade takten. De snabba stegen mot gruset distraherade henne från hjärtats högljudda slag. *Just idag åtminstone*, tillade hon för sig själv. *Vi vet inte vad som kan hända i framtiden, men vet någon det?*

Bortanför herrgården, vid det gamla lusthuset, hade man ställt fram stolar och blomsterdekorationer, såg hon när hon närmade sig. Redan nu kunde hon ana sorlet, föreställa sig Ingeborg, strålände av ljus och lycka i sin vita klänning, känna kärleken sväva i luften. Ellen skulle ha sina tre stora kärlekar med sig under vigseln: Carl, som kysst henne ömt på tröskeln när hon gick hemifrån imorse, och så Arvid och Hertha, som stått bredvid och svajat på knubbiga ben. Snart skulle de tulta fram helt obehindrat, och när hon tänkte på sina barn och allt de hade framför sig blev hon yr.

Igår kväll hade hon skrivit i sin dagbok:

När ni somnat för natten dröjer jag kvar en stund på min pinnstol, lägger undan boken och betraktar er genom kvällens blånande skuggor. Jag älskar er alltid, ungar små, men sällan är min kärlek så stark som när ni sover. Är det inte underligt? Kanske är det först då jag får en smula lugn

och ro, hinner samla mina tankar. Ni ser så rofyllda ut i sömnen, helt utan bekymmer. Just så vill jag att livet ska fortsätta för er båda, men jag vet att det inte är möjligt.

Ibland kommer ni bli besvikna, mina älsklingar. Ni kommer att uppleva stor glädje i era liv, som jag hoppas blir långa och innehållsrika. Men också bottenlös sorg och oro. Er far och jag kommer att göra vårt bästa att minska sorgerna, ge er ett så bra liv som det bara går. Kunde jag skulle jag vira in er i lenaste bomull, skydda er från allt ont, men vi kan inte skydda er från allt, för det är inte så livet fungerar. Men en sak vill jag att ni ska veta, Arvid och Hertha. Ni kommer alltid att vara älskade, mina små trollungar. Framtiden är er, den ligger vid era perfekta små fötter redan nu. Kanske kommer ni att få uppleva ett nytt årtusende, se saker vi inte kan drömma om ännu.

Vet ni, jag tror det. Jag hoppas det...

”Flytta på sig, frun!”

Ellen rycktes ur tankarna och fick skutta åt sidan när en jäktad tjänsteflicka, klädd i starkt förkläde och hätta, kom förbispringande med famnen full av smutsig byk. Hon vände sig om för att be om ursäkt, men flickan hade redan försvunnit bort mot tvätteriet.

”Nog med dagdrömmar nu, Ellen Steen”, viskade hon till sig själv. ”Nu har du ett bröllop att gå på. Och just idag mår Carl bra, du såg det själv med egna ögon. Kände det för all del tidigt imorse också, eller hur?”

Hon rodnade när hon tänkte på hur han väckt henne med lätta kyssar. Hur han tryckt sig mot henne, visat henne med

fingrar och läppar hur mycket han åtrådde henne, fått henne att stöna mot hans öra ...

Ja, just nu verkade Carl faktiskt må bra. Och det fick räcka, det *måste* räcka.

Alldeles vid den pampiga entrén stannade Ellen upp och tog ett djupt andetag. Det var något som saknades, och det tog henne ett ögonblick att inse vad.

Inte något, tänkte hon och rättade till den lilla koketta hatten som Gabriella hade lånat henne dagen till ära. Den hamnade hela tiden på sned, men Gabriella hade bedyrat att det var just så den skulle sitta. Ellen, som föredrog att vara barhuvad, var långt ifrån övertygad, men hade tagit på sig den ändå. Den här dagen handlade trots allt inte om henne, utan om Ingeborg.

Nej, fortsatte Ellen fundera medan gruset sviktade under de höga klackarna – även dem hade hon fått låna av Gabriella när de träffades i förra veckan – det var inte *något* som saknades. Snarare några. Två små personer, för att vara exakt. Arvid och Hertha hade stannat hemma med Carl denna förmiddag, därav den underliga blandningen av saknad och lättnad som fyllde hennes bröst. Ellen hade erbjudit sig att ta med tvillingarna till Ingeborg innan vigseln, men när hon tagit upp saken med Carl hade han tittat på henne som om hon helt tappat förståndet.

”Vi kommer till vigseln, alla tre”, hade Carl sagt och kittlat Hertha på den knubbiga magen tills hon tjöt av skratt. ”Men innan dess ska du umgås med dina väninnor, skåla i champagne – något annat lär de inte servera på Storliden en

sådan här dag – och för en liten stund glömma allt vad snoriga ungar och smutsvätt heter. Det förtjänar du, min älskling.”

Vilken underbar man han var, Carl! För honom var det självklart att byta på tvillingarna, koka gröt och läsa godnattsaga, fastän han ibland blev retad för det av mindre vidsynta universitetskollegor. Ellen visste att hon hade haft tur som träffat just honom, en omtänksam, kärleksfull och modern man. Och hon hade sett med egna ögon hur lätt det var att slinta i omdömet och råka förälska sig i fel man. Ibland, tänkte hon, var kärleken både blind och döv.

Hon sneglade ner mot den vita trävillan som kunde anas bortom fruktträden. Just nu bodde Ingeborg där i väntan på att hon och Anton skulle bo tillsammans i herrgårdens vackra huvudbyggnad efter vigseln, men Ellen hade svårt att se vita villan som Ingeborgs hem. Där inne hade nämligen hennes älskade storasyster Isa tillbringat några av sitt livs mest förtvivlade och ensamma dagar, fången i ett tyranniskt äktenskap med den betydligt äldre Hjalmar Motander. Det gjorde fortfarande ont i hjärtat på Ellen när hon tvingade sig själv att tänka på hur ovetande hon varit inför vad som försiggått i Isas äktenskap. Hon hade ingen aning om hur långt Hjalmar varit villig att gå för att kontrollera sin hustru. Hur hade hon kunnat veta? Ellen hade varit så ung – och naiv. Hon hade trott på Isas glödande brev, och när de slutat komma hade det dröjt innan hon börjat oroa sig på allvar.

Det skulle hon aldrig förlåta sig själv för, inte så länge hon levde.

Nu var Hjalmar inte mer än en ond dröm, en sorgkant från en mörkare tid. Isa var nygift och lycklig med sin Einar och

för varje dag som gick påminde hon mer och mer om den glada, sorglösa flicka hon hade varit innan Hjalmar nästlat sig in i hennes liv.

Det var verkligen en vacker dag. Endast några lätta stackmoln syntes på himlen. Ellen log och mindes hur hon och systemen hade legat i det höga gräset utanför ladan hemma på gården – det var innan hon blev äldre och mer förständig och börjat oroa sig för fästingar, huggormar och annat otäckt som hörde landsbygden till. Sida vid sida hade de blickat upp mot molnen och berättat för varandra vad de såg. Och *som* de såg! Livet på bondgården hade varit fullt av kärlek och omsorg från föräldrarna, men också slitsamt och monotont. Men när Ellen hade låtit händerna vila och i stället vänt blicken upp mot himlen hade något magiskt hänt. Där hennes mer praktiskt lagda syster på sin höjd såg en katt, såg hon horder av fluffiga, ystra dilamm, förföriskt söt sockervadd – hon kunde nästan känna smaken på tungan trots att hon aldrig ätit det, bara känt doften på marknaden i Mariannelund. En gång såg hon till och med en enhörning. Ja, hela världens flora och fauna och lite därtill rymdes på den höga himlen ovanför fars lada, och det var alltid Ellen, den känsliga och fantasifulla systemen, som såg de mest häpnadsväckande figurerna i skyn.

Genom tid och rum kunde hon höra de glada flickskratten, känna doften av nyskördad hö. *Titta, en enhörning!* Ellen hade ännu inte stött på en enhörning utanför sagornas värld, men sedan hon kom till Ljungsala för tre år sedan hade hon upplevt mer än hon någonsin trott varit möjligt. Och nu skulle hon få se en av sina allra bästa vänner gifta sig med sin stora kärlek!

Nog var livet bra vidunderligt, ändå, tänkte Ellen och kände hur det porlade i henne som sockerdricka. Nog var det värt att levas, trots alla sorgkanter.

Med ett vemodigt litet leende rättade hon till hatten igen, sedan knackade hon på ytterdörren.

2

”Ellen! Äntligen!”

Ingeborg slog ihop händerna och strålade mot sin vän. Hon hade inte hunnit byta om till brudklänning, utan hade på sig en lång, svepande morgonrock i ett mörkt purpurfärgat, glansigt tyg. Läpparna var omsorgsfullt målade och de himmelsblå ögonen, som för ovanlighetens skull var inramade av både mascara och ögontusch, såg nästan omöjligt stora ut. Det ljusa, lockiga håret, som hon brukade bära i en stor knut på huvudet, stod som en sky runt det leende ansiktet. Hon var fullkomligt självlysande, tänkte Ellen och kramade henne hårt. Ingeborgs andhämtning var snabb mot hennes kind och när Ellen tog hennes hand i sin märkte hon att den darrade lätt.

”Hur är det med nerverna, kära du?” frågade Ellen.

”Tack, ganska bra ändå, tror jag. Elisabet påstod nyss att jag är ett under av lugn, men vad vet hon om det?”

Ellen skrattade till när hon tänkte på Antons hetlevrade syster.

”Jag förstår vad du menar”, smålog Ellen. ”Jämfört med Elisabet Sporre är vi alla filbunkar.”

”Men det känns allt en smula överkligt”, fortsatte Ingeborg.

”Det är så mycket på en gång – vigseln och allt kring det, flytten från vita villan in till stora huset. Och då har jag inte ens nämnt alla timmar jag tillbringar på sjukhuset.” Hon slog ut med händerna och skrattade, lite uppgivet. ”Men bröllopet är en fin distraktion. Jag kan knappt bärga mig. Anton säger att jag har gått runt som en äggsjuk höna i flera veckor nu.”

Nyss hade Ingeborg skrattat, men nu stannade hon upp under hallens väldiga kristallkrona, med ens allvarlig. ”En liten del av mig tror inte att det är sant att det äntligen ska bli vi. Jag går nästan och *väntar* på att något ska gå snett, är det inte galet?”

”Inte alls”, sa Ellen och mindes hur nervös hon själv hade varit inför sin bröllopsdag. ”Det hade snarare varit underligt om du inte varit ett dugg nervös.”

”Det säger Anton också”, svarade Ingeborg. ”Men det enda riktigt nedslående som har hänt hittills är att mina släktingar från Sundsvall bestämt sig för att stanna hemma. Min bror är så orolig för den där influensan, du vet... Den har visst slagit hårt just i norr. Och de som är friska oroar sig för att bli smittade och vågar inte fara någonstans.” Hon sänkte blicken. ”Det känns så tråkigt att de ska missa bröllopet allihop. Vi ses så sällan som det är, och att mina syskon ska missa den största dagen i mitt liv... Ja, du vet ju själv att vi aldrig varit särskilt nära, särskilt inte min bror och jag, men han och mina styvsysstrar är de närmaste släktingar jag har sedan far gick bort. Om mor hade levt skulle hon bli alldeles förstörd om hon fick höra att jag tänkte ställa till med bröllop utan dem. Hon var så släktkär, vår mor.”

Ingeborgs ögon tårades, och Ellen mindes vad hon hade

sagt om sin mor första gången de träffades. *Min mor dog i barnsäng när hon födde min lillasyster. Jag kunde inte hjälpa henne, bara se på medan hon förblödde, men kanske kan jag hjälpa andra kvinnor i framtiden.*

Ellen väntade på att Ingeborg skulle fortsätta. Hon hade lärt sig att det var så man talade bäst med Ingeborg: genom att ge henne tid och tystnad. Mycket riktigt fortsatte hon snart.

”Min yngsta styvsyster Maria blev visst rysligt besviken, hon hade glatt sig så åt bröllopet. Men jag förstår min bror, det gör jag. Jag hade nog inte heller åkt hit om jag var i deras kläder.”

Ingeborg tittade upp. Oron hade fått de isblå ögonen att mörkna flera nyanser.

”Det är nog bara en tidsfråga innan influensan börjar spridas här med. Överläkare Qvist tror att det kan röra sig om en pandemi.”

Ellen kvävde en rysning. *Pandemi*. Hon hade själv sett ordet i tidningen så sent som imorse, men att höra det från sin alltid lika kloka och balanserade väninna gjorde det verkligt. En kort sekund övervägde hon att lufta sin oro för Ingeborg, som inte bara skulle förstå utan dessutom kunde ge sin medicinska syn på saken. Men så kom hon ihåg varför hon var där och skakade av sig de mörka tankarna.

”Jag förstår att det känns tråkigt att ha släkten så långt borta just idag”, sa hon försiktigt. ”Men du och dina syskon kommer att få uppleva massvis av nya, stora dagar tillsammans. Jag vet det.”

”Ja”, sa Ingeborg. ”Du har rätt.”

Ellen kom att tänka på sitt eget bröllop. Det hade varit en

fantastisk dag, full av skratt och dans, men också ett slags klarsynt allvar. När Carl förde ut henne i brudvalsen hade hon sett sig om i rummet och mötts av idel älskade ansikten. Alla viktiga personer i hennes och Carls liv hade varit där: Ellens föräldrar och syskon, Gerda och båda fruarna Jakobs-son – hon kände ett plötsligt hugg i hjärttrakten när hon tvingades inse att Gerdas mormor inte längre fanns med dem. Ellens studiekamrater hade också varit där, liksom vännerna från Ljungsala kvinnoförening och Carls universitetskollegor. Till och med Carls mor, Åbertha, hade varit där fastän alla trott att hon var allt för sjuk för att orka resa.

Ellens hjärta blev varmt när hon tänkte tillbaka på dagen. Ändå hade det bara varit början. Hon kramade Ingeborgs utsträckta hand.

”Vet du en sak?” sa hon och såg begrundande på Ingeborg. ”Alla – särskilt vi kvinnor – talar om bröllopsdagen som den största dagen i livet. Men det stämmer inte. Det stora är allt som kommer sedan. Du och Anton kommer att ha många stora dagar tillsammans, och ert bröllop är bara en av de dagarna. Det är nu det börjar för er. Det är nu *ni* börjar, älskade du, och jag är så glad att jag får vara med på ett litet hörn.”

”Du har rätt”, sa Ingeborg och log genom tårarna. ”Klok som en bok är du, Ellen Steen, till och med när du förstör mitt ögonsmink!”

”Du är inte så dum du heller, Ingeborg Wicksell”, sa Ellen och stack till Ingeborg en näsduk. ”Fast jag borde nog börja kalla dig Ingeborg Sporre redan nu för att vänja mig!”

”Ingeborg Sporre, det låter, det!” skrattade Ingeborg. ”Hon måste vara en rätt imponerande kvinna.”

”Om hon är”, sa Ellen och tänkte på när hon och Ingeborg lärde känna varandra. Så nytt och okänt allt hade varit den där gnistrande kalla vinterdagen på universitetet! Men Ingeborg hade med sitt lugn och trevliga sätt omedelbart fått Ellen att känna sig som om hon hörde hemma. Snart hade de blivit goda vänner. Bästa vänner, till och med.

”Kom, vi går in i salongen”, sa Ingeborg. ”Jag har en överraskning till dig.”

Det sorgsna stråket runt ögonen var helt borta nu. Med ett varmt leende tog hon Ellen under armen och föste henne genom hallen och in i den ljusa, smakfullt inredda salongen. I soffan satt en ung, rödhårig kvinna och blickade ut genom de höga, välvda fönstren, och Ellen tjöt av glädje när hon vände sig om.

”Frida!” utbrast hon och skyndade fram till sin gamla studiekamrat. ”Jag tror knappt att det är sant! Vilken underbar överraskning!”

”Jag fick bita mig i tungan för att inte råka försäga mig”, skrattade Ingeborg. ”Säg, när träffades vi senast, Frida? Det måste ha varit på Ellens bröllop, eller hur?”

”Javisst”, sa Frida. ”Det är inte klokt så tiden går! Och jag hade inte hjärta att säga något förut, men jag var faktiskt inte säker på att jag skulle kunna resa hit till *ditt* bröllop, Ingeborg. Vi har pressläggning nästa vecka, och det var knappt så att jag hann lämna in den sista artikeln innan tåget gick. Men tack och lov verkar alla nöjda.”

”Frida skriver för Husmodern”, inflikade Ingeborg med stolthet i rösten och pekade mot soffbordet, där ett nummer av den populära veckotidningen låg. ”Deras nya stjärnreporter!”

Ellen kunde inte hindra skrattet som välldes upp i halsen när hon mindes Fridas snudd på hälsovådliga kulinariska experiment i fru Lundhs kök. Frida var den gladaste och roligaste flicka hon någonsin träffat – men också den slarvigaste. Hon gav Frida en urskuldande blick, men slappnade av när hon såg att väninnan själv skrattade.

”Ja, ni behöver inte påtala ironin i att *jag*, norra Europas minst husliga fruntimmer, skriver för *Husmodern*”, sa Frida och drog ner Ellen bredvid sig i soffan så att hon höll på att tappa hatten. ”Men det är en riktigt fin tidskrift, ska du veta, och min artikel om Ellen Keys syn på barnuppfostran fick beröm av självaste Elsa Nyblom. Till och med Thora Holm-Lundberg verkade nöjd. Hon startade tidningen tillsammans med Elsa förra året och är *utbildad hemkonsulent*, om du kan tänka dig något så rasande husligt.”

”På tal om en annan Tora”, sa Ellen, som reagerat på det välbekanta namnet. ”Kommer inte hon?”

Fridas glada leende bleknade. ”Nej, tyvärr. Hon är sjuk. Den där rysliga influensan, ni vet. Hon var visst riktigt ynklig, stackarn – och med två små barn därhemma, dessutom! Jag hoppas verkligen att hon kryar på sig snabbt.”

”Ja, det får vi hoppas”, sa Ingeborg, som fått något ansträngt runt de röda läpparna. Så sträckte hon på sig och lyfte upp en flaska champagne som stod i en ishink på det stora slagbordet, med tre coupeglas bredvid. Flinkt fick hon upp korken – Ellen ryckte ofrivilligt till av den dova smällen – och höllde upp den skummande drycken i glaset.

”Nu tycker jag att det är hög tid för en skål innan jag får hjälp av er, underbara kvinnor, att svida om och få på mig

slöjan”, sa hon och höjde sitt glas. ”Vad ska vi skåla för, tycker ni?”

”För kärleken”, sa Ellen utan att tveka. ”Och för syster-skap, nu och för alltid.”

”För kärleken!” ekade Ingeborg och Frida. ”Och för sys-terskap, nu och för alltid!”

Det klingade vackert i glasen när de slog mot varandra.